

Konsolidované úplné znění

S t a t u t u **vládního zmocněnce pro zastupování České republiky před Soudním dvorem Evropské unie**

ve znění usnesení vlády č. 113 ze dne 4. února 2004 a usnesení č. 382 ze dne 24. května 2010

Článek 1 **Vymezení pojmů**

V tomto statutu se

1. “Soudním dvorem EU” v souladu s čl. 19 odst. 1 Smlouvy o Evropské unii označují Soudní dvůr a Tribunál, případně rovněž specializované soudy ustavené v souladu s čl. 257 Smlouvy o fungování Evropské unie,
2. “Soudem ESVO” označuje Soudní dvůr Evropského sdružení volného obchodu,
3. “vládním zmocněncem” rozumí vládou jmenovaný zástupce České republiky v řízení před Soudním dvorem EU, jakož i v řízení o porušení Smlouvy ve fázi řízení s Evropskou komisí,
4. “gestorem” označuje orgán odpovědný za zajištění řádné implementace předpisu Evropské unie jako celku¹, který je předmětem řízení ve smyslu tohoto statutu,
5. “odpovědným orgánem” rozumí orgán, jehož činnost nebo nečinnost vedla k zahájení řízení ve smyslu tohoto statutu,
6. “řízením o porušení Smlouvy” rozumí řízení zahájené podle čl. 258 až 260 Smlouvy o fungování Evropské unie.

Článek 2 **Vládní zmocněnec**

1. Vládního zmocněnce jmenuje a odvolává vláda na návrh ministra zahraničních věcí.
2. Vládní zmocněnec je zaměstnancem Ministerstva zahraničních věcí.

Článek 3 **Působnost a náplň činnosti vládního zmocněnce**

1. Vládní zmocněnec zastupuje a hájí zájmy České republiky v řízeních před Soudním dvorem EU a v řízeních o porušení Smlouvy ve fázi řízení s Evropskou komisí, včetně kroků jim předcházejících.
2. V rozsahu své působnosti vládní zmocněnec zejména:

¹ Čl. 2 odst. 2 písm. g) Metodických pokynů pro zajišťování prací při plnění legislativních závazků vyplývajících z členství České republiky v Evropské unii, schválených usnesením vlády ze dne 12. října 2005 č. 1304, v platném znění.

(a) je prostředníkem mezi Soudním dvorem EU a orgány České republiky a je zástupcem České republiky před Soudním dvorem EU ve smyslu čl. 19 Protokolu o Statutu Soudního dvora Evropské unie,

(b) je prostředníkem mezi Evropskou komisí a orgány České republiky a je zástupcem České republiky v řízeních o porušení Smlouvy ve fázi řízení s Evropskou komisí,

(c) v souladu s ustanoveními Smlouvy o Evropské unii, Smlouvy o fungování Evropské unie, Protokolu o Statutu Soudního dvora Evropské unie a příslušnými jednacími řády Soudního dvora EU činí úkony v rámci řízení před tímto orgánem, jakož i úkony v řízení s Evropskou komisí a úkony s těmito řízeními související nebo jim předcházející,

(d) předsedá a řídí činnost Výboru vládního zmocněnce pro zastupování České republiky před Soudním dvorem Evropské unie (dále jen "Výbor"),

(e) je kontaktním místem pro tzv. Pilotní projekt EU pro řešení stížností na porušení práva Evropské unie².

Článek 4 Úlohy a pravomoc vládního zmocněnce

V rozsahu své působnosti a náplně své činnosti má vládní zmocněnec zejména následující úlohy a pravomoci.

1. Ve vztahu k Evropské komisi a Radě Evropské unie zejména:

(a) přijímá formální upozornění a odůvodněná stanoviska Evropské komise,

(b) předkládá a podává Evropské komisi příslušná písemná i ústní vyjádření, připomínky, stanoviska a oznámení České republiky, zejména v rámci řízení o porušení Smlouvy,

(c) předkládá a podává vyjádření a stanoviska Radě Evropské unie.

2. Ve vztahu k Soudnímu dvoru EU zejména:

(a) přijímá žaloby vůči České republice k Soudnímu dvoru EU, písemná podání, žalobní odpovědi, vyjádření, repliky, podpůrné listiny, doklady, případně jejich opisy, vyrozumění, oznámení o rozhodnutí,

(b) činí úkony vedoucí k zahájení řízení před Soudním dvorem EU, podává žaloby k Soudnímu dvoru EU,

(c) podává vyjádření a žádosti Soudnímu dvoru EU, včetně žádosti o podání výkladu rozsudku a žádosti o obnovu řízení,

² Sdělení Komise „Evropa přinášející výsledky – uplatňování práva Společenství“, (KOM/2007/0502 v konečném znění).

(d) vznáší námitky proti rozsudkům Soudního dvora EU, podává odvolání proti rozsudkům a rozhodnutím Soudního dvora EU,

(e) poskytuje a předává dokumenty a informace Soudnímu dvoru EU,

(f) podává návrhy a žádosti o vstup České republiky jako vedlejšího účastníka do řízení před Soudním dvorem EU,

(g) v souvislosti s řízeními o předběžné otázce ve smyslu čl. 267 Smlouvy o fungování Evropské unie přijímá příslušná oznámení a podává písemná podání a vyjádření České republiky,

(h) osobně se účastní řízení před Soudním dvorem EU.

3. Na vnitrostátní úrovni za podmínek uvedených v článku 6 tohoto statutu zejména:

(a) informuje gestory, příp. též odpovědné orgány, a správce Informačního systému pro aproximaci práva (ISAP)³ o jednotlivých krocích Evropské komise v rámci řízení o porušení Smlouvy a o řízeních zahájených před Soudním dvorem EU,

(b) vypracovává ve spolupráci s gestory, příp. odpovědnými orgány, vyjádření České republiky v řízeních o porušení Smlouvy ve fázi řízení s Evropskou komisí a v řízeních před Soudním dvorem EU,

(c) svolává Výbor,

(d) ve spolupráci s ostatními členy Výboru sleduje a analyzuje vývoj judikatury Soudního dvora EU a informuje gestory, popřípadě též odpovědné orgány, o zahájených řízeních před Soudním dvorem EU,

(e) předkládá ministru zahraničních věcí zejména:

i. návrhy vyjádření České republiky v rámci řízení o porušení Smlouvy ve fázi řízení s Evropskou komisí, popřípadě vyjádření ve fázi řízení před Soudním dvorem EU,

ii. návrhy na předložení vyjádření České republiky v řízeních, na která se vztahují postupy dle tohoto statutu, vládě v souladu s čl. 6 odst. 1 a 6 tohoto statutu,

iii. návrhy opatření vyžadovaných ve formálních upozorněních a odůvodněných stanoviscích Evropské komise v rámci řízení o porušení Smlouvy a v rozsudcích Soudního dvora EU.

(f) vyjadřuje se ke všem návrhům členů vlády na podání žaloby jménem České republiky k Soudnímu dvoru EU nebo k návrhům na vstup České republiky jako vedlejšího účastníka do řízení před Soudním dvorem EU,

(g) předkládá vládě výroční zprávu o své činnosti.

³ Metodické pokyny pro zajišťování prací při plnění legislativních závazků vyplývajících z členství České republiky v Evropské unii, schválené usnesením vlády ze dne 12. října 2005 č. 1304, v platném znění.

Článek 5

Výbor vládního zmocněnce pro zastupování České republiky před Soudním dvorem Evropské unie

1. Výbor je poradním a konzultačním orgánem vládního zmocněnce.
2. Stálými členy Výboru jsou zástupci jednotlivých ústředních orgánů státní správy, v jejichž čele je člen vlády, a zástupce Úřadu vlády. Stálí členové Výboru jsou do Výboru jmenováni příslušným členem vlády.
3. Vládní zmocněnec může přizvat zástupce dalších ústředních orgánů státní správy, jakož i další osoby, jako nestálé členy Výboru v případě, že se záležitosti konzultované ve Výboru týkají jejich věcné působnosti.
4. Příslušní členové Výboru jsou prostředníky mezi orgány, které je do Výboru jmenují, a vládním zmocněncem. Toto uspořádání nemá vliv na standardní komunikaci mezi jednotlivými ústředními orgány státní správy.
5. Příslušní členové Výboru poskytují vládnímu zmocněnci nezbytné informace a jménem orgánu, který zastupují, předkládají podklady, návrhy postupů, stanovisek, vyjádření a připomínek České republiky a podklady a návrhy postupů pro přijetí příslušných vnitrostátních opatření a poskytují veškerou další součinnost při formulování postupů České republiky.
6. Výbor může svoji činnost upravit vnitřním předpisem.

Článek 6

Postupy pro zastupování a implementace opatření

1. Návrhy na postupy pro zastupování České republiky před Soudním dvorem EU, na pozici České republiky související s jejím členstvím v Evropské unii, jakož i na postupy pro opatření na vnitrostátní úrovni vyplývající ze členství České republiky v Evropské unii, které spadají do působnosti vládního zmocněnce, vypracovává vládní zmocněnec v úzké spolupráci s gestorem, popřípadě též odpovědným orgánem, zpravidla prostřednictvím jeho zástupce ve Výboru a předkládá je gestorovi, popřípadě odpovědnému orgánu, ke schválení. Ministr zahraničních věcí může rozhodnout o eventuálním předložení těchto návrhů vládě k projednání, což učiní vždy v případě rozporu. Týkají-li se uvedená opatření změny právního předpisu České republiky, konzultuje je vládní zmocněnec též s odborem kompatibility Úřadu vlády.⁴
2. Vládní zmocněnec je při výkonu činností podle tohoto statutu oprávněn vyžadovat od ústředních orgánů státní správy veškerou součinnost, a tyto orgány jsou povinny mu ji poskytnout.

⁴ Metodické pokyny pro zajišťování prací při plnění legislativních závazků vyplývajících z členství České republiky v Evropské unii, schválené usnesením vlády ze dne 12. října 2005 č. 1304, v platném znění.

3. Náklady řízení před Soudním dvorem EU v řízení o porušení Smlouvy, které je povinna Česká republika uhradit, jsou s výhradou nákladů podle ustanovení článku 8 odstavce 1 tohoto statutu hrazeny z rozpočtové kapitoly odpovědného orgánu.
4. Náklady na přijetí a realizaci opatření na vnitrostátní úrovni, která je Česká republika povinna učinit na základě řízení s Evropskou komisí a/nebo řízení před Soudním dvorem EU, jsou hrazeny z rozpočtové kapitoly odpovědného orgánu.
5. V případě, že z řízení s Evropskou komisí a/nebo řízení před Soudním dvorem EU podle tohoto statutu vyplynou jakékoliv finanční sankce či jiné zde neuvedené finanční náklady, jsou takové náklady hrazeny z rozpočtové kapitoly odpovědného orgánu.
6. Spory vyplývající z ustanovení odstavců 1 až 5 tohoto článku je ministr zahraničních věcí povinen předložit vládě k rozhodnutí.
7. V případě odpovědnosti jiného orgánu, než je ústřední orgán státní správy, v řízeních předvídaných tímto statutem, předkládá ministr zahraničních věcí společně s ministrem financí vládě návrh postupů a opatření.
8. V případě odpovědnosti více orgánů se uplatní postup podle tohoto článku ve vztahu ke všem odpovědným orgánům. Podíl odpovědnosti každého z nich je určen vládou na návrh ministra zahraničních věcí.

Článek 7 Delegace pravomoci

1. V jednotlivých případech je na základě zvláštního pověření vydaného ministrem zahraničních věcí vládní zmocněnec oprávněn zcela či zčásti delegovat svoji pravomoc podle tohoto statutu na osobu či osoby ve zvláštním pověření uvedené.
2. Návrh na vydání zvláštního pověření podle odstavce 1 tohoto článku předkládá ministru zahraničních věcí vládní zmocněnec.
3. V případě, že osobou podle odstavce 1 tohoto článku má být osoba, která není zaměstnancem Ministerstva zahraničních věcí, vydá ministr zahraničních věcí zvláštní pověření podle odstavce 1 tohoto článku po obdržení souhlasného vyjádření odpovědného orgánu či odpovědných orgánů, a v souladu s příslušnými právními předpisy týkajícími se zadávání veřejných zakázek. V rámci výběrového řízení bude rovněž požadováno prohlášení o tom, že nedojde ke střetu mezi zájmy veřejnými a osobními.
4. Jakékoliv spory týkající se souhlasného vyjádření podle ustanovení odstavce 3 tohoto článku je ministr zahraničních věcí povinen předložit vládě k rozhodnutí. Do rozhodnutí vlády v tomto sporu nedochází k delegaci pravomoci podle odstavce 3 tohoto článku.

Článek 8

Úloha ústředních orgánů státní správy

1. Ministerstvo zahraničních věcí zabezpečuje z prostředků své rozpočtové kapitoly vytvoření potřebných podmínek pro činnost a efektivní plnění úkolů vládního zmocněnce, které mu ukládá tento statut.
2. Další ústřední orgány státní správy, jejichž zástupci jsou stálými členy Výboru, zabezpečují z prostředků svých rozpočtových kapitol vytvoření potřebných podmínek pro činnost a efektivní plnění úkolů svého zástupce ve Výboru.

Článek 9

Evropská investiční banka

1. Vládní zmocněnec činí úkony podle tohoto statutu v řízení před Soudním dvorem EU ve vztahu k Evropské investiční bance ve smyslu čl. 271 písm. a) Smlouvy o fungování Evropské unie.
2. Aniž by tím byly dotčeny kompetence Ministerstva financí ve vztahu k Evropské investiční bance, vládní zmocněnec úzce spolupracuje s Ministerstvem financí v řízení se správní radou Evropské investiční banky.
3. Ministerstvo financí poskytuje vládnímu zmocněnci informace týkající se řízení podle odstavce 2 tohoto článku.

Článek 10

Zastupování ve věcech týkajících se Smlouvy o Evropském společenství pro atomovou energii

Tento statut se použije též na zastupování České republiky v řízeních před Evropskou komisí a Soudním dvorem EU ve věcech týkajících se závazků vyplývajících ze členství České republiky v Evropském společenství pro atomovou energii.

Článek 11

Zastupování před Soudem ESVO

Vládní zmocněnec zastupuje Českou republiku také v řízeních před Soudem ESVO. Při zastupování České republiky v těchto řízeních se ustanovení tohoto statutu použijí přiměřeně.

Článek 12

Závěrečné ustanovení

Tento statut nabývá účinnosti dne 4. února 2004.